

① לא תשא שמע שוא אלי-תשח ידך עם א כב
 רשע להלית עד חמס: לא-תהיה אחר-ידיך לרעת ולא-תענה עלי ב
 רב לגטת אחר-ידיך להטות: ודל לא תהדר בריבוי ג
 חפצע שור איהך או חמרו תענה השב תשיבנו לו: ד
 תראה חמור שניך רבץ חמת משאו ותדלת מצוב לו עוב מצוב ה
 עמו: לא תטה משפט אבייך בריבוי: מד-בר-שקר תרתק וז
 ונתי וצדיק אלי-תהיה כי לא-אחדיק רשע: ושחד לא תקח כי השחד ח
 יעור מקמים ויסלף דברי צדיקים: וגר לא תלחץ ואתם ודעמם אתי ט
 נפש הדר בריבים הייתם בארץ מארבים: ושש שנים תזרע את-ארבע י
 ואספת את-תבואתה: והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביי עמך יא
 ותקם האכל מית השנה בן-תעשה לכדמה לגר: ששית ימים מעשה יב
 מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך ונחמך ויגפש בן
 יג אמתה ותגר: ובכל אשר-אמרתי אליכם תשמרו וישם אלהים אסרים
 יד ט לא תזכירו לא רשע על-כף: שלש רגלים תחג גי בשנה: את-תג
 המצות תשמר שבעת ימים האכל מצוה באשר צויתך למצוד תדש
 טו האזיב בריבויך אתם ממקומם ולא-יראי פני ריבם: והג הקציר בכורי
 מצשיה אשר תזרע בשנה ותג האסף בצאת הקנה באספה אתי
 יז מצשיה מן-השדה: שלש פעמים בשנה תראה כל-זכורך אלי-פני
 יח האדן והנה: לא-תזבח על-חמץ דם: ובתי ולא-ילין תלביחי עדי
 יט בקר: ראשית בכורי אדמה תביא ביה והנה אלהיה לא-יתבצל גדי
 בקלב אמו:

כסא משה

② (ב) כי תקנה, אומר לך כלל לפני שאחל לפרש, כי כל משפט או מצוה, כל אחד עומד בפני עצמו. ואם יוכלנו למצוא טעם למה דבק זה המשפט אל זה, או זאת המצוה אל זאת, נדבק בכל יכולתנו. ואם לא יוכלנו, נחשוב כי החסרון בא מחוסר דעתנו.
 אכן עזרא

③ דע, דבדת האלקי יש מצוות המקשרין ישראל לאביהם שבשמים, ויש מצוות המקשרים ישראל זה לזה. כגון ציצית ותטילין ומוווה — הן מצוות המקשרין ישראל להשם יתברך, וגמילות חסדים ותרומות ומעשרות המה מקשרין זה לזה. ונמשל זה יש בין שבת ליום טוב: — שבשבת הלא (שמות טז, כט) "אל יצא איש ממקומו", והוצאה אסורה, ומלאכת אוכל גפש אסורה. ואם כן, כל איש ואיש בפני עצמו הוא, לבדו הוא יושב ועוסק בתורה, שהמה מקושרים אל השם יתברך המרכז האמיתי, אשר כל ישראל המה קוים נפרדים המגיעים למרכז אחד — הוא השם יתברך. ולסיבת זה המה קשורים יחדיו, כמו שאמרו במדרש רבה בני יעקב שעובדים לאל אחד נקראים "נפש". אבל יום טוב הוא מן המצוות המקשרין האומה זה לזה, לכן מלאכת אוכל גפש מותר. ואם יבואו אלף אורחים יאפה לחם, עד כי אמרו (פסחים מו, ב) האופה מיום טוב לחול (רבה אמר) אינו לוקה (אמרינו): הואיל וחזי לאורחים. וכולם חייבים לעלות לרגל ולשמוח ולשמח. לכן הותרה הוצאה והבערה, שאם לא כן לא יהיו מקושרים ומאוגדים זה לזה כאחד.

משן מכמה כסא מעור

④ יג המוגע בשנים אחד רובץ תחת משאו ואחד פרק מעליו ולא מצא מי יציענו עמו. מצוה לפירוק בתחילה משום יצער בעלי חיים ואחר כך טוען. במה דברים אמורים כשהיו שניהם שונאים או אוהבים. אבל אם היה אחד שונא ואחד אוהב מצוה לטעון עם השונא תחילה כדי לכוף את יצויו הרע; יד השונא שנאמר בתורה הוא מישראל. לא מאומות העולם. והיאן יהיה לישראל שונא מישראל והכתוב אומר לא תשנא את אחיך בלבבך. אמרו חכמים כגון שראהו לבדו שעבר קצירה והתרה בו ולא חור הרי זה מצוה לסנאו עד שיעשה תשובה ויהזור מרשעו. ואע"פ שעדיין לא עשה תשובה אם מצאו נבהל במשאו מצוה למרוק ולטעון עמו ולא יניחנו נוטה למות שמא ישתהה בשביל ממונו ויבא לידי סכנה. והתורה הקפידה על נפשות ישראל בין רשעים בין צדיקים מאחר שהם נלוים אל ה' ומאמינים בעיקר הדת. שנאמר אליהם חי אני נאם ה' אלהים אם אהפוך במות הרשע כי אם בשוגג רסע מדרכו וחיה:

כמלה ב"ב ה' א"ו

⑤ בכורי אדמתך, אף השביעית חייבת בכורב לכך נאמר אף כאן בכורי אדמתך.

כמות שהם מתיזדים למעלה באחד, אף כאן היא מתיזדת למטה בסוד של אחד, להיות עמהם למעלה אחד כנגד אחד. הקב"ה אהה. למעלה אינו יושב על כסא כבודו, עד שגם היא נעשית בסוד אחד כמהו, להיות אחד באחד. והרי העמדנו הסוד של ה' אחד ושמו אחד.

⑥ נקרא כל ישראל אחם כמש סוד שרש נפשם בה איד רק שהנפים מולקי. ולכן העשי' נפס עיקר ונפשם מפלה אי אפשר להיות אהבה ואהה אמרות ביניהם אלא הלהיה בדבר לבדי. חיש הלל הזקן על קיום מצוה זו וזו כל דתה כולה ואחד פדושא וזיא כ"י, כי יסר ושדש כל דתה הוא להגביה ולהעלף הנפש על הרעף מעלה מעלה ער עיקרא ושרשא

⑦ שיוואה בחבדו שרשא כמה לשנאונו וגם לוכד לרבו שישנאונו. היינו בחבדו בתורה ומצות וכבר קיים בו כמות היכח חובתו את עפיהך עם שארך בתורה ובמשנת האנפ"כ לא שכ מרשא כמש כס' חדים אבל כי שאינו חבדו ואינו מקורב אצלו רבה עין אמר הלל הזקן הרי בחלפדיו של ארץ אהב שלום וכר אהב את הבריות ומקרבן לתורה. לוכד שאף דרדיקים מרורה ה' ועבורתו ולכן נקרא בשם בחות בעלמא צדך למשכן בחבלי עבותי אהבה וכולי האי ואלי יוכל לרובן לתורה ועטרת ה' והן לא לא הפסיד שכי מצות אהבה ריעים וגם הסקורבים אליו והוכרם ולא שבו מענותיהם שסמה לשנאוחם מצוה לאהבם ניכ ושחיה הן אמת שנאה מצד ררע שברם ואהבה מצד בח'הנכס הגנוו שברם שרוא יצוץאלהה שברכס

כסא משה

